

Mottagare
Regionstyrelsen

Uppdrag. Förslag på finansiell lösning för att täcka behovet av regioninterna laddplatser

Förslag till beslut i regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Regionstyrelsens förslag till beslut i regionfullmäktige

- Informationen tas emot.
- Uppdraget anses vara slutrapporterat.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade (2024-11-18, § 182) att *"Tekniska nämnden, socialnämnden och regionstyrelsen får gemensamt uppdrag att utarbeta förslag på finansiell lösning, för att täcka behovet av regioninterna laddplatser, i syfte att klara EU-kraven, enligt Clean Vehicles Directive (CVD) att successivt använda en ökad andel eldrivna fordon inom offentlig sektor."*

EU-direktivet Clean Vehicles Directive (CVD) är ett lagkrav om en lägsta andel *"rena fordon"* vid nyanskaffning inom offentlig sektor. I Sverige är EU-direktivets krav infört i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet och i förordningen (2022:315) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet. Lagen gäller alla upphandlande myndigheter och enheter som lyder under lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna. Upphandlingar som omfattas av CVD är inköp, leasing, hyra och hyrköp av fordon och vissa transporttjänster inom kollektivtrafik, sophämtning med flera.

Behovet av Region Gotlands egna laddplatser beskrivs i tekniska nämndens budget (IN 2026/606): *"Det finns också ett stort behov av att investera i laddinfrastruktur i anslutning till regionens fastigheter så att fler av verksamhetens leasingbilar kan bytas ut mot elfordon. Dessa investeringar faller inom ramen för investeringspotten för maskinanskaffning."*

Behovet av regioninterna laddplatser kan innebära att teknik- och samhällsbyggnadsförvaltning får stå för en investering, eller att en investering görs i en fastighet som Region Gotland hyr. Det kan även medföra extra kostnader för framdraging av el. Det saknas i nuläget medel avsatta för att bekosta detta inom fordonsorganisationen (tekniska nämndens budget).

Regionstyrelsens roll i det här fallet handlar om uppsikten över övriga nämnder, medan socialnämnden i sin roll som stor användare av Region Gotlands fordon tar emot de fordon som anvisas.

Regionstyrelseförvaltningen har identifierat att Region Gotlands fordonspark elektrifieras för långsamt i förhållande till kraven i CVD och att antalet regioninterna laddplatser för egna fordon är för få för att möjliggöra en högre omställningstakt. Under första referensperioden för CVD (2021–2025) gällde kravet att "*rena lätta bilar*", skulle utgöra minst 38,5 procent av de bilar som under den perioden upphandlas till den egna fordonsparken eller inom andra avtal om resor och transporter. Region Gotland uppnådde cirka 10 procent. Andra referensperioden sträcker sig mellan 2026–2030 och kraven är fortsatt minst 38,5 procent el-eller vätgasfordon för personbilar och lätta lastbilar. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltning bedömer att utan ytterligare finansiering kommer Region Gotland inte heller under denna period att uppnå mer än cirka 10 procent "*rena fordon*" av de personbilar och lätta lastbilar som införskaffas.

Transportstyrelsen är ansvarig myndighet för att följa upp hur kraven i CVD efterlevs. Årlig rapporteringsskyldighet gäller för de myndigheter och enheter som omfattas av lagstiftningen. Det är ännu oklart om viten blir aktuella för de myndigheter och enheter som inte klarar kraven.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är det för 2026 saknas medel för att bygga den laddinfrastruktur som skulle behövas. Frågan om resurstilldelning behöver därför lyftas inom ramen för tekniska nämndens budget för 2027 och i deras investeringsplan för efterföljande.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-10-01

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Tekniska nämnden
Socialnämnden